

fólk er at síggja umborð. Vit ganga niður á dekkjó á Norðborg og uppá brúna. Brúgvín er slappað vil alskyns tólm. Helder onki fólk á brúnni, síðan niður undir at leita og í messuni finna vit stýrmanin og ofta avloysandi skiparan, skálvikingin Eysteinn Dalsgaard. Hann situr breiður og róligur og tosar við ein fuglfirðing, sum hevur hildið vakt umborð á skipinum um náttina.

Vit fáa kaffi, heimbakad breyð og rullupylsu. Kokkurin er víkamaður, hann er í landi í løtuni. Eg fekk ikki navn, men hann dugir at baka breyð og kringur er hann eisini í pannukøkbakstri. Tað sýnir ein lítill mynd á veggnum, har hann í rullu, við pannu í hond, sendir pannukøurnar himmalhøgt.

Hetta er fyrsta lastin nakrantíð hjá Norðborg av norðhavssild. Norðborg varð umbygd frá línubáti til nótábat í 1972 og tá var alt yvirstaðið við norðhavssildini. Nóg hevur verið prátað um norðhavssild umborð á Norðborg hesi 22 ár, sum nótábat. Vit hava droynt um hesa sild, vit hava lisið og sungið eftir henni og vit hava verið visir í at hon kom aftur, nú er hon so veruleiki, gævi hetta fer at vara við, sigur Eysteinn Dalsgaard og svølgir ein kaffiraka.

Vit royndu einar 140 fjórðingar úr Fugloynni hendan túrin og høvdu fimm køst. Vit meta lastina til knappliga 1400 tons. Men sild var at fáa á einum rættuliga stórum øki, mest á føroyskum øki. Chr. í Grótnum fekk sildina 90 fjórðingar út landi og feltið var so stórt at tú sá ikki millum skipini. Chr. í Grótnum liggur nú á Klaksvík við fullari last og biður eftir landingartømi, sigur Eysteinn Dalsgaard.

Vit hava í mong ár leitað eftir sild á Norðhavinum, men ongantíð hevur nakad verið at síggja. Í ár er orvisi,

sild er allastaðni og skriftin er øgilig, sigur hann

Norðmenn ov grammir

Pratið gongur aftur og fram í messuni og eg siggi á Eysteini, at hann gerst eitt sindur grummur, tá pratið kemur inná norðmenn og norðhavssild.

Norðmenn skulu hava alt, teir eru ikki nøgdir fyrr. Norðmenn siga, at teir hava bygt sildastovnin upp aftur. Hetta passar ikki. Teir hava enná alment borið fram í fjølmiðlunum, at teir skulu gera sitt ítasta fyrri at halda gýtingarstovninum so langt niðri, at hann ikki fer at ferðast. Hetta hevur eydnast teimum, árin frammanundan, men ikki longur. Teir klára ikki at veita so nógv, at sildin ikki fer at ferðast. Norski fiskimálaraðharrin sigur, at bert ein lítill sjattur av norðhavssildini er uttanfyri norskan sjógv. Hetta passar ikki. Tað hevur ongantíð fyrri verið so nógv sild norðanfyri Føroyar fyrr, sum just nú, og hon er víða um, sigur Eysteinn Dalsgaard.

Tekur sildin sitt gamla ferðinalag upp aftur, so er hon ein stóran part av árinum í føroyskum sjógv og hon gýtur eisini her. Hetta er orsök til, at vit mugu eiga okkara bróðurpart av sildini. Tað kann als ikki koma upp á tal, tað norðmenn tosa um. Men vit mugu finna eitt skilagott byði á sildini, sigur Eysteinn Dalsgaard.

Hvør eigur norðhavssildina?

Ein torfúr spurningur at svara uppá. Føroyingar eiga ein stóran part, norðmenn og russar við og síðan eisini íslendingar. Vit mugu finna fram til ein skilagóðan hátt at býta sildina, sigur Eysteinn Dalsgaard.

Sær tú ein vanda í at ein stórur floti av øðrum tjóðum fer at royna eftir sildini?

Eg veit ikki, stovnurin er

stórur og nú veksur hann. Tá sildin var norðanfyri fyrr vóru nógvar natióinir sum royndu eftir henni, sigur hann.

Sildin var ikki uppfiskað

Sildamenn í Føroyum hava ongantíð rættuliga trúð uppá, at norðhavssildin var uppfiskað. Vit hava biðað eftir, at sildin fór at koma aftur. Sildin hevur ongantíð verið uppfiskað. Eg minnst gott hvussu tað gekk fyrri seg tá hon hvarv. Hon tók seg djúpari og djúpari. Vit sigldu yvir stórum fløtum av sild sum gekk niðri á 200 favna dýpi. Tá høvdu vit ikki møguleika at fáa nakad burtur úr. Hon fór rættuliga útav og niður í dýpið og síðan hava vit ikki sæð hana aftur. Náttúran spældi okkum eitt puss. Men vit hava ongantíð mist vónina um at hon fór at koma aftur. Tað er hon komin nú. Tað hevur ikki verið uttan órsøk, at nótábatarnir hava leitað á Norðhavinum øll hesi ár. Í fjør fekk Chr. í Grótnum ein túr av norðhavssild, men tá gekk sildin nógv norðari enn í dag. Tá skipini vóru komin á leiðina har Chr. í Grótnum fekk kasti var hon aftur horvin niður í dýpið, sigur Eysteinn Dalsgaard.

Tað eru fleiri orsøkir til at sildin ikki hevur verið í føroyskum sjógv. Seinnu árin hevur verið rættuliga nógv vesturætt og æti hevur ikki stæðgað við Føroyar. Men í ár er orvisi. Her hevur verið nógv høg og eysturætt og æti er stæðgað á. Ættin hevur bremsað áttinum, sigur Eysteinn Dalsgaard.

Landaði fyrstu sildina til Havnir

Norðborg er eitt gott arbeiðspláss. Tað sæst á hvussu væl fólk stæðast. Eysteinn hevur verið við øll 22 árin og umborð gongur eisini ein leirvikingur, búsitandi í Havn, sum er ein av veteranunum innan føroyska sildaveiðu. Hann eitur

Jeffrey Justinussen var við til at landa fyrstu sildalastina til havsbrún fyrri 29 árum síðan. Hann hevur verið við nót í góð 36 ár, seinastu mongu við Norðborg

Jeffrey Justinussen. Hann hevur verið við Norðborg í mong ár.

Eg var við til at landa fyrstu norðhavssildina sum Havsbrún tók í móti. Tað var í juni mána í 1966. Vit komu við nótábatinum

Beini á Fuglafjørð við 146 og einum hálvum tonsi av sild. Tá var Esmar Fuglør stjóri og eg minnst, at hann kom umborð við lagkøku hendan dagin. Vit høvdu mett lastina til 150 tons, men ikki royndist væl. Eg eigi uppperlis enn frá hesum túrinum, sigur Jeffrey Justinussen.

Eg haldi, at tað er ómetaliga nógv sild til undir Føroyum í løtuni. Nóg meira enn tað var í sekstiarunum og tað er hugaligt, at hon gongur so víða. Fyrr var tað vanligt at sildin var í føroyskum sjógv frá oktober og heilt út í mars, ella eitt hált ár, so vit mugu fyrri alt í verðini ikki bakka fyrri norðmonnum, heldur fiskiskapurin áfram, sigur Jeffrey Justinussen.

Í 1966 fingi við sild á júst somu leið sum hendan túrin. Eg minnst í 1956, tá var eg við línubáti. Tá fingi vit ikki sett línú á Mýlingsgrunnum fyrri russiskum sildagørnum, sigur hann.

Fáið útlendskán kapital

Nú leggur Eysteinn upp í pratið. Vit hava flutt og

Donsku nótábatarnir Strømsund og Strømnes við bryggju í Fuglafjørð mikumorgunin

legga til landingarbryggjuna. Teir eru farnir at tømja fremsta tanga og Norðborg flýtur so djúpt, at hon stendur í bleyta mórbotninum.

Eg haldi ikki tað er neyðugt, at øll sildin fer til ídnað. Vit vilja fegnir fiska til matna. Sildakeyparnir gremja altíð um at tað ikki ber til at selja sild. Eg haldi vit skulu fáa útlendingar við kapitali til Føroyar at virka sild. Teir duga at fáa hetta at bera til. Tað ber væl til at tryngja sildina, so ætíð fest úr henni. Tað gera vit, tá vit selja til matna í Danmark. Vit lata tann seinasta fjórðingin ganga eftir í nótini eitt samdøgur og tá er ætíð burtur. Sjálvsagt ber til at virka nógva sild í Føroyum til matna. Tá útlendingar fáa tað at bera til, so mugu føroyingar eisini. Eg veit at Sigurd Espersen úr Hirtshals royndi at sleppa at virka sild í Føroyum í sekstiarunum men hann slapp ikki. Hann grundaði síðan eitt veldugt virkið, bygt á sild í Danmark og hansara virkið er grundarlagið undir m.a. báðum donsku sildabátunum, sum liggja og landa á Fuglafjørð í dag. Føroyingar høvdu havt arbeiðt sild øll hesi árin, var Sigurd Espersen sloppir framat, sigur Eysteinn Dalsgaard, stýrimaður á Norðborg.

